

Mfv.I.10.284/2008/3.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szőnyi Sarolta ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Szilágyi Gábor ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés iránt a Gyulai Munkaügyi Bíróságon 2.M.427/2006. szám alatt megindított és másodfokon a Békés Megyei Bíróság 3.Mf.25.498/2007/7. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2009. május 6. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Békés Megyei Bíróság 3.Mf.25.498/2007/7. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, egyebekben hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek
- tizenöt nap alatt - 8.000 (nyolcezer) forint és 1.600 (Egyezerhatszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes többször módosított keresetében 2004. július 6-án bekövetkezett balesete miatt dologi költség, elmaradt munkabér, és rendszeres szociális járadék valamint baleseti járadék közti különbözet, 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, és 2007. június 1-jétől havi 35.687 forint keresetkiegészítő járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A Gyulai Munkaügyi Bíróság 2.M.427/2006/27. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek vagyoni kártérítés jogcímén 178.527 forintot, átlagkereset és rendszeres szociális járadék, valamint baleseti járadék különbözete jogcímén 698.058 forintot, továbbá 800.000 forint nem vagyoni kártérítést. Kötelezte az alperest 2007. június 1-jétől kezdődő időszak vonatkozásában 35.687 forint keresetpótló kártérítési járadék

viselésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2004. július 6-án kis extrúder gép mellett történő munkavégzés során szenvedett balesetet oly módon, hogy a működő szerkezet a kezét könyökig behúzta. A munkavállaló jobb csukló és a kéz ízületeinek zúzódását szenvedte el.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes a balesetet okozó gépen a baleset napján harmadik alkalommal dolgozott, a gépre vonatkozó munkavédelmi oktatásban nem részesült, ezáltal a munkáltató megsértette az 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 55. § /1/ és /2/ bekezdésében foglaltakat. E mulasztása a bekövetkezett balesettel okozati összefüggésbe hozható, hiszen az oktatás és betanítás hiánya miatt a felperes a gép működésével, baleseti veszélyforrásaival nem volt tisztában. Tény, hogy a felperes a baleset bekövetkeztében közrehatott, ebben azonban vétkesség nem terheli. A felperes a munkáltató érdekében járt el akkor, amikor a gép működése során jelentkező rendellenesség következményét próbálta eltávolítani, amire a felettese hívta őt fel. Az elszámolás során a bíróság az Mt. 174. §-ában, illetve az Mt. 177. §-ában foglaltakat alkalmazta. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint az átlagkeresettel szembe kellett állítani a társadalombiztosítási ellátás keretében kapott rendszeres szociális járadék és baleseti járadék bruttó összegét. A bíróság kifejtette, hogy a felperes testi és lelki egészséghez való alapjoga sérült, következésképp a nem vagyoni kártérítés jogalapja fennáll, amelynek mértékét 800.000 forintban határozta meg. A bíróság nem fogadta el az alperes azon érvelését, amely szerint a balesetet követően a felperes részére munkakör felajánlására került sor, amelyet elutasított. M. F. tanú erre vonatkozó állítását a felperes cáfolta, okirati dokumentáció hiányában pedig az alperes e hivatkozását kétséget kizáróan nem tudta bizonyítani. A perbeli esetben a keresetkiesés a munkahelyi balesettel okozati összefüggésben alakult ki, így a bíróság a havonta jelentkező 35.687 forint keresetkiesés járadék formájában történő megfizetésére kötelezte az alperest.

A mindkét fél fellebbezése folytán eljáró Békés Megyei Bíróság 3.Mf.25.498/2007/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az alperest terhelő vagyoni kártérítés összegét 178.527 forintról 124.969 forintra, az átlagkereset és rendszeres szociális járadék, valamint baleseti járadék különbözete címén megítélt 698.058 forintot 488.641 forintra, a keresetpótló kártérítési járadék havi összegét 35.687 forintról 24.981 forintra leszállította, és megállapította ezen összegek után az alperes kamatfizetési kötelezettségét is. Kimondta, hogy

az alperes köteles megfizetni a felperesnek 800.000 forint nem vagyoni kártérítés 2004. július 7. napjától 2004. december 31. napjáig évi 11 %-os, 2005. január 1. napjától a kifizetésig minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes a baleset bekövetkeztében közrehatott magatartása súlyosan gondatlan volt még akkor is, ha egyébként jóhiszeműen kívánt eljárni. Az Mt. 174. §-ának /3/ bekezdése alapján így a bekövetkezett károsodás a felek között megosztandó. A megyei bíróság álláspontja szerint a károsodás 70 %-a terheli az alperesi munkáltatót, míg annak 30 %-át a munkavállaló köteles viselni. A felperesnek a perben beszerezett szakértői vélemények szerint is maradt munkaképessége, melyet jelenleg nem hasznosít. Ugyanakkor ezt a másodfokú bíróság az alperes felelősségének mértékét csökkentő tényezőként nem vette figyelembe, értékelve a munkavállalási lehetőségek mellett a felperes korát, szakképesítését, és a baleset folytán meglevő károsodást is, míg a nem vagyoni kártérítés összegét a másodfokú bíróság megfelelőnek találta.

A jogerős ítélet a felperes részére a Pp. 247. § /1/ bekezdés b/ pontjára is figyelemmel kamatokat állapított meg, melynek kezdő időpontjait a pontosított keresetfelemelésben helyesen meghatározott időponthoz igazította.

A felperes felülvizsgálati kérelme a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, és az elsőfokú ítélet rendelkezéseinek hatályában való fenntartására irányult az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A felperesi érvelés szerint a másodfokú bíróság nem adta indokát annak, miszerint a károsodás 70 %-a terheli az alperesi munkáltatót, míg annak 30 %-át köteles a munkavállaló viselni. Álláspontja szerint az indokolás jogsértő, mivel a bíróság semmivel sem támasztotta alá a megállapítását, nem indokolta, hogy mely magatartásával cselekedett vétkesen a felperes. Azt elismerte, hogy közrehatott, és az elhárításnak nem a legjobb módját választotta, emiatt azonban nem terhelheti felelősség, mivel nem részesült kellő oktatásban, és nem volt tudatában annak, hogy az elhárítás alkalmazott módja balesetveszélyesnek minősül. Hivatkozása szerint a másodfokú bíróság ítélete jogszabálysértő, mivel nem tett eleget a Pp. 221. §-ában foglaltaknak. Az ítélet ellentétben van minden korábbi megállapítással, különösen az O. határozatában foglaltakkal, amely vizsgálta a balesettel kapcsolatos körülményeket, és csak a munkáltató vétkességét állapította meg.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. Érvelése szerint az indokolás esetleges hiányossága nem befolyásolta a bíróságot a jogi álláspontja kialakításában, így nem lehetett kihatással az érdemi elbírálásra.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának /2/ bekezdése szerint a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül, így a bíróságoknak a nem vagyoni kártérítés körében kifejtett jogi okfejtése nem volt jelen eljárás tárgya.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem alapos.

Az adott esetben a jogerős ítélet alapjául szolgáló ítéleti tényállás tekintetében jogszabálysértést megalapozó következtetés nem állapítható meg, ezért az a felülvizsgálati eljárásban is irányadó.

Az Mt. 174. §-ának /1/ és /2/ bekezdése szerint a munkáltató a munkavállalónak munkaviszonyával összefüggésben okozott kárért vétkességre tekintet nélkül teljes mértékben felel; mentesül, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok, vagy kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

Az eljáró bíróságok helytállónan állapították meg, hogy a felperes a balesetet okozó gépre vonatkozó munkavédelmi és gyakorlati oktatásban nem részesült, a hibásan működő gép azonnali leállításáról a munkáltató nem intézkedett. Az alperes felróható magatartását állapította meg az O. M. és M. F. B. M. F., amely a gép használatát felfüggesztette, és a munkáltatót munkavédelmi bírsággal sújtotta.

Az Mt. 174. §-ának /3/ bekezdése szerint nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a munkavállaló vétkes magatartása idézett elő. Az MK. 31. számú állásfoglalás pedig arra mutatott rá, hogy a munkáltató a munkavállaló káráért vétkesség nélkül is felel, ezért ha a munkáltatót vétkesség is terheli, ez lényegesen csökkent a munkavállaló közrehatásának súlyát, és így - az eset összes körülményei mellett - kihat a kárviselés arányára is. A következetes ítélkezési gyakorlat értelmében azonban az általános élettapasztalatot gondatlanul figyelmen kívül hagyó munkavállalói magatartás kármegosztás alkalmazását indokolja (EH. 1154.). Jelen esetben a munkáltató felelősségének megállapítása mellett a másodfokú bíróság helytállónan értékelte azon felperesi közrehatást, amely során az általa is tudottan hibásan működő, mozgó gép alá bemászva, kézzel próbált munkafolyamatot elvégezni.

Ezen szabály - vagyis, hogy tilos a mozgó gépbe benyúlni - olyan, a mindennapi életben is alkalmazott előírás, amelynek megsértése a felperesi közrehatás megállapítására adott alapot.

A felperes megalapozatlanul sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság ítélet indokolási kötelezettségét (Pp. 221. §) megsértette, amikor nem részletezte az általa alkalmazott kármegosztás indokait. A bíróságoknak határozatukat mindig a szükséges mértékben kell megindokolniuk, ennek körét pedig az adott ügy jellege, és az eljárás során tisztázásra váró körülmények terjedelme határozza meg. A másodfokú bíróság rögzítette a felperes közreható magatartását, súlyosan gondatlan eljárását, és helytállóan jelölte meg a hivatkozott jogszabályokat is. Mérlegelési jogkörében eljárva tehát döntést hozhatott a kárviselés arányáról, e körben eljárásjogi szabálysértés nem volt megállapítható.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, nem érintve a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott rendelkezést.

A felperest a Pp. 78. §-ának /1/ bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az adott ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2009. május 6.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Sztojkoné dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Nné

tisztviselő